A°. 1840. N°. 23.

WOENSDAG, 18 MAART.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 16 Maart 1840.

Alzoo de navolgende personen zich bij requeste aan Zijne Excellentie den Heer Gouverneur Generaal hebben gewend, met verzoek om *Brieven van Manumissie*, te verleenen aan de navolgende Slaven, als:

1°. M. E. BUSCHMAN, voor de Slaven *Adolf* en *James*; haar in eigendom toebehoorende.

2°. P. NUIJZEL, voor de Slavin *Johanna Wilhelmina*; hem in eigendom toebehoorende.

3°. T. P. KAERSENHOUT, als Straatvoogd over- en voor de Slaven *Louise, Albertina, Albertus, Hermanus David* en *Maria*; vroeger toebehoord hebbende aan A. H. LOBBRECHT.

4°. W. KOORNDIJK, voor de Slaven *Frederik* en *Jeannette*; hem in eigendom toebehoorende.

Zoo is het, dat Zijne Excellentie goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen al degenen, die vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van *drie* weken, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, de verzochte *Brieven van Manumissie* verleend worden.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

ADVERTENTIEN.

De Administrateur van Financien, zal op aanstaande Maandag den 23sten dezer, des morgens ten *negen* ure, door den Vendumeester M. A. KEIJSER, aan 's Lands Magazijnen achter het Fort *Zeelandia*, doen verkoopen:

Eene partij ledige KISTEN, VATEN, SCHOVEN enz., aldaar te bezigtigen.

Paramaribo, den 17 Maart 1840.

De Administrateur voornoemd,
CH. LEERS.

De Koloniale Ontvanger en Betaalmeester *ad interim*, informeert bij deze de Patentpligtigen, dat de Acten van Patent voor het loopend dienstjaar, tegen intrekking der afgegeven bewijzen van ingeleverd Declaratoir ter bekoming van Patent, ten zijnen Kantore verkrijgbaar zijn; — terwijl mede herinnert wordt dat de *eerste* termijn van het Patentregt vóór het einde dezer maand moet worden voldaan.

Paramaribo, den 17 Maart 1840.

HELB.

PRO JUSTITIA. (10193)

DE EXPLOICTEUR BIJ HET GEREGTSHOF TE *SURINAME*;

zal ter requisitie van den fungerenden Procureur Generaal, als Zaakwaarnemer van het Koloniaal Gouvernement, daartoe bij appointement van het Geregtshof, dd 10 Maart jl. geautoriseerd, ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden uit denzelve Hove, op MAANDAG, den 23sten MAART e. k., des nademiddags ten *vier* ure, ten huize van den Vendumeester ALEXANDER SALOMONS, *ad opus jus habentium*, publiek verkoopen:

Eenige der **GEREDDE GOEDEREN**, uit het bij de rivier *Marowijne* verongelukte Nederlandsch Koopvaardijschip *Jacoba Catharina*, Schipper E. PEKELDER, bestaande in:

PROVISIEN, DRANKEN, OLIE, enz.

Liggende de lijst dier Goederen, als ook de veil-conditien, van *heden* af, ten kantore van den ondergeteekenden, voor een ieder ter *visie*, terwijl dezelve Goederen, op den Verkoopdag, ten huize voornoemd, ter bezigtiging zullen gesteld worden.

Paramaribo, 17 Maart 1840.

R. GOLLENSTEDE,
Exploicteur.

TOONEEL-GENOOTSCHAP

THALIA.

DERDE REPRESENTATIE:

MAANDAG, DEN 23sten MAART 1840.

DE VERWARRING,

Blijspel in vijf Bedrijven;

naar het Hoogduitsch van A. VON KOTZEBUE.

VOORAFGEGAAN DOOR:

De Generaal Moreau,

OF

DE DRIE TUINIERS,

Tooneelspel in één Bedrijf;

naar het Hoogduitsch van W. VOGEL.

De aanvang is *precies ten zeven ure.*

De Entreé-Billetten zullen op den dag der vertooning, in het *Tooneel-Gebouw* verkrijgbaar zijn. (11838)

De Secretaris,
H. F. WESENHAGEN.

(11842) De ondergeteekende voornemens zijnde met deszelfs Echtgenoot, deze Kolonie te verlaten, zal over *acht* weken, den preciesen dag en datum nader te bepalen, door den Vendumeester M. A. KEIJSER, publiekelijk doen verkoopen:

1. Wèl onderhoudene MEUBELEN, GLAS-, AARDE- en ZILVERWERK, alsmede *twee* extra GOUDEN en *een* ZILVEREN PATENT ZAK-HOROLOGIEN.

2. Het *HUIS* en *ERF*, staande en gelegen aan de *Wagewegstraat*, La. B. No. 100, thans door hem bewoond.

3. De KOFFIJ- en KAKAO-PLANTAADJE *FRIDERICISGIFT*, gelegen rio *beneden Saramacca*, de eerste Plantagie ter regterhand in het afvaren, met *plus minus* 8000 pond KOFFIJ en 10,000 pond KAKAO aan de boomen.

4. *Een derde* aandeel in den HOUTGROND *DE VIERHENDRIKKEN*, gelegen rio *boven Saramacca*; allen volgens Inventaris.

10 stuks *HOORNVEE.*
20 » *SCHAPEN.*
En eenige *VARKENS.*

Inmiddels zijn dezelven UIT DE HAND op billijke voorwaarden te Koop.

Paramaribo, den 17 Maart 1840.

J. H. REIJEG.

Beste ROODE WIJN in oxhoofden en bij het dozijn a *f* 6, te bekomen bij (11839)

C. R. BERNER & Co.

J. J. OOIJKAAS JR.,

heeft nog in voorraad en biedt te koop:

Boter; Kaas; kwart tonnen Vleesch; Pekel- en Rookspek; vaten en pullen Haarlemmer GORT; Patent en Lijn Olie; Witlood. — Jenever; Brandewijn; Conjac; Roode-, Rhijn- en Champagne Wijnen. KRUIDENIERSWAREN; KOFFIJ; SUIKER; THEE, en diverse GOEDEREN meer. (11840)

Extra **Hollandsch Vleesch en Spek**, bij de *vijf* pond à 50 centen; verkrijgbaar bij (11802)

Js. JONGENEEL.

(11841) De ondergeteekende voornemens zijnde, deszelfs **AFFAIRE** geheel te realiseren, biedt de nog voorradige GOEDEREN, tot zeer *civiele prijzen* te Koop, als:

Linnen; Klaar Linnen; Beddetijk; Lakens en Casemier; Glaswaren; Tonteldoozen; Negerkammen en Spiegels; Kralen; Boslemmer Messen; Schoenen; Hoeden; GEMAAKTE KLEEDEREN; Rhijn- en Roode Wijn; Bier; Jenever; Seltserwater, enz., enz.

TH. CORDUA.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 16den dezer, de Nd. Am. Brik Creole, Kapt. F. Nickerson, van Boston, hebbende 23 dagen reis; Passagiers; de Heeren J. W. Fuchs en J. Robertson.

UITGEKLAARD.

Den 14den, het Schip Phoenix, Kapt. Jacob Job Gorter, lading: 46 vaten en 1931 balen heele Koffij, 3 vaten en 328 balen gebroken dito en 12 balen schoone Katoen.

Den 16den, het Schip Alcyon, Kapt. J. M. Jansen, lading: 210 vaten Suiker, 9 balen heele Koffij, 32 balen schoone- en 3 balen vuile Katoen en 1170 ponden oud Koper. — Passagier: de Minderjarige David Mozes Kanteman.

Idem, het Schip Adolph Fredrik, Kapt. G. Zwanenburg, lading: 265 vaten Suiker, 20 balen schoone Katoen, 2 kisten Manufacturen en 13 vaten Rum.

Mengelingen.

IETS NADERS OMTRENT DE OUDE BATAVIEREN.

Het zou kunnen zijn, dat, toen ik vroeger (*) een korte schets van de huwelijken der Batavieren gaf, er zich onder mijne lezers bevonden, die, ten einde zich op het behoorlijk standpunt te plaatsen, van die Batavieren, van welke zij en wij allen dan toch afstammen, wel iets naders wenschten te weten. Om dezulke dan genoegen te geven, diene het volgende:

Die Batavieren waren heele geramasseerde kerels, heel ver uit *Duitschland* afkomstig: daarom scheldt toch nooit op de Duitseners; want, lieve menschen! we zijn er allen van afkomstig. Het waren eigenlijk Hessen, weetje, die voor de negen dagen niet zien kunnen, zoo als jelui wel reis zegt. Nu, die menschen hadden ruzie te zamen gekregen, zoo als dat juist niet vreemd is; want ze moesten allen water uit dezelfde putten scheppen, en ge kunt wel denken dat gaf gedurig harrewarren. Als ge 't maar eens verbeeldt, wat een geweld er somtijds onder de buren om het gebruik van een regenbak kan voortkomen, dan zult ge zeker gemakkelijk begrijpen, dat er vrij zware ruzie onder het volk om het water voorviel: want gebrek aan water is eene zware bezoeking, die men niet weerstaan kan. Als derhalve een gedeelte van dat volk de waterputten in bezit hield, dan moesten de overigen toezien, en dat konden ze niet uitstaan: dorst is toch veel erger dan honger om te lijden. Nu, dan hadt ge het arme leven gaande; dan werd er met geweld op de putten gestormd, en als dan de bezitters de overmagt behielden, dan kunt ge wel denken dat de overigen, die er toch een gelijk regt op hadden, heel mal op den neus keken, en eindelijk genoodzaakt waren om een goed heenkomen te zoeken; want die den kelk hadden, zegenden zich, en lieten de anderen toekijken. Nu, die goede lieden moesten dus, wilden ze leven, een goed heenkomen zoeken, en pakten hun inboeltje, dat niet veel te beduiden had, bijeen, en gingen scheep: maar ge kunt wel denken, wijl ze van laveren of zeilen geen hair wisten, dat ze geweldig wurmden om voort te komen. Dat ging zoo maar bij het walletje langs: en zoo kwamen ze langs de *Elve* in de *Noordzee*, en zoo voorbij *Denemarken* naar ons land, dat ze, bij geval, onbewoond en woest vonden; want er was eenige jaren te voren eene geweldige overstrooming geweest, die de eerste inwoners, namelijk de *Cimbren*, geheel en al verdronken en vernield had. Zij vonden dus het land te huur en terstond in te varen, traden derhalve hier aan land en namen bezit van hetzelve, bouwden er hutjes en leefden van de jagt en visscherij, even als de Wilden. Die hutjes bouwden zij op hooge plaatsen en heuvelen, die ze *terpen* of *dorpen* noemden, want 's winters lag het lage land altemaal door zee overstroomd; en ze konden niet verder komen dan hunne hoogten, dan alleen met schuitjes, die ze van holle boomen fabriceerden, en waarmede ze, even als de Wilden, van de eene terp naar de andere voeren. En overwel hadden die lieden geen gebrek; elke dag bezorgde hun hun onderhoud. Bij voorbeeld, laat ik u eens vertellen hoe ze onder malkander leefden; ik wil wel wedden dat ge er uw eigen vermaak in zult hebben, en zeggen zult: ik wou dat ik ook een oude Batavier was. Want begrijp eens, 's morgens vroeg stonden ze op; ze dronken juist wel geen koffij, want die kenden ze niet; maar ze hadden eene soort van drank, die uit koorn bereid werd, en zoo sterk en voedzaam was, dat wij zo wel voor een morgendrankje zouden kunnen bezigen. Daar dan een goede gebraden haas, vogel of hertenbout bij, dan konden ze het wel houden; en heel dikwijls hielden ze ook een vischmaaltje. Ik verzeker u, dat ze er goed van aten en dronken. Maar ge moet u niet verbeeldon, dat het zoo geregeld en op zijn tijd ging als thans, o heden neen! Dat leek er niet na. Zoodra iemand van het huisgezin een of ander wild met pijl en boog geschoten had, dan sjouwde hij het naar zijne hut, en dan moesten de vrouwen de handen uit de mouw steken: schielijk werden er maar wat drooge takken en bladeren in brand gestoken, en een lange stok over een paar blokken gelegd, en zie, dat was het spit; het vleesch werd daar aan geregen, en dan zoo wat half gaar op zijn Engelsch gezengd. Ze gaven de vrouwen haast den tijd niet om het in orde op te disschen, maar elk sneed maar een bout of een stuk er uit, en dan zaten ze, in de rondte van de hut, smakelijk te eten, zonder tafellaken of servet. Er was ook niet veel aan hunne kleêren te bederven: ze sloegen het vel van het beest, dat ze geschoten hadden, maar om het ligchaam, en daarmeê waren ze *à l'incroyable* naar den eersten smaak. Op hun hoofd droegen ze korfjes, van biezen gevlochten: dat was luchtig in de hitte, en om koude gaven ze niet veel; want die waren ze van jongs op gewoon. Het was een regt pleizierig volk; want ze hadden zoo geen zorgen, om ieder het zijne te geven, als hunne tegenwoordige naamgenooten: o neen, elk ging maar 's morgens vroeg uit, vischte of jaagde, en bezorgde zich zoo den kost voor den geheelen dag; en als het avond was, of in de donkere winterdagen, dan sponnen of weefden ze wat, en de mannen maakten hun vischtuig en jagtgereedschap in orde; en dan kwam wel reis zoo'n oude praatvaêr den avond bij hen passeren, en die verhaalde hun dan heele historietjes op rijm, van al wat er al zoo vóór hun tijd onder hunne voorouders was voorgevallen: dat was nu juist wel niet heel divertissant, want het bestond in het verhaal van eenige vechtpartijen, die weleer tegen naburige volken door hen gevoerd waren, en het kwam altijd zoo wat op hetzelfde uit; maar ze hadden toch regt schik in die vertellingjes, en zaten, met neus en mond wijd open, te luisteren, hoe hunne vaders en grootvaders met hunne spiessen en frameën zeven man tien armen hadden afgeslagen. O, dat was een regte liefhebberij onder die luidjes!

De soort van sprookjesvertellers waren doorgrans oude zeer ervaren lieden, die veel te vertellen wisten, en dat ging allemaal in een soort van verzen en half zingende, omdat ze het te beter zouden kunnen onthouden. Die liedjeszangers heetten ze *Barden*, en hielden ongemeen veel van hen; overal waren die met hun neus bij, als er zoo wat te doen was, om alles wel op te nemen en er dan liedjes van te maken; maar voornamelijk zaten ze voor in de raadsvergaderingen, doch stonden heel voorzigtig achteraan in de gevechten: dat behoefden ze juist zoo net niet van heel digt bij te zien; ze konden zich wel zoo wat verbeelden, hoe het omme en bij toeging, als iemand een pijl door zijn ligchaam of een zwaard door zijn hoofd passeerde. De vergaderingen werden over zaken, die de regering betroffen, gehouden, en anders hadden ze er ook geen; want onze oneindige soorten van nieuwerwetsche vergaderingen en comparitien hadden ze niet noodig en kenden ze niet. Een van allen werd onder hen tot Opperste of Vorst verkozen, en dat was ordinair de grootste en sterkste: die zat dan in 't midden, en was zoo veel als de President. Een Secretaris hadden die lieden niet noodig, want geen van allen kon lezen of schrijven; en een Penningmeester konden ze ook wel ontberen, want er was geen geld, *ergo* ook geen contributie, *ergo* ook geen kas. Dat was heel gemakkelijk, en maakte de directie zeer eenvoudig en in het geheel niet lastig. Die man, dien ze tot Opperste bij acclamatie verkozen hadden, deed maar eene voordragt, en gaf terstond zijn prae-advijs. De motiën bestonden ordinair in voorslagen tot vechterijen en elkaâr den hals te breken, en werden ook meerendeels met toejuiching toegestemd. Maar dat ging zoo zeer niet met den mond, neen, daar hadden ze een anderen zet op: de ondereinden van hunne werpschichten liepen in eene soort van ijzeren dopje, even als een kaarsdompertje, uit, en daar hing een klepeltje in; als ze dan het voorstel wilde goedkeuren, schudden ze maar met die schichten. Ge kunt ligt denken wat een vreeselijk concert zoo'n honderd of drie van dien schellettjes bij malkander konden opleveren. 't Was een geweld, dat iemand hooren en zien verging; want daarbij sloegen ze nog met hunne korte pijlen op de matten schilden, die ze aan den linker arm droegen. Doch mishaagde het voorstel, dan hield zich elk zoo stil als een muis, en dan was het ook afgedaan; dan werd er geen woord meer over gesproken.

Als nu het voorstel tot den oorlog doorgegaan was, dan was er weêr een drukte je leven zoo niet: want dan moest een veldheer of heirtogtenaar gekozen worden, die het heir of leger moest voorgaan en opleiden. Dat werd dan ook in de groote vergaderingen gedaan; en als de persoon tegenwoordig was, dat zelden miste, dan legden ze een hunner groote armschilden op den grond, daar stapte de nieuwe veldheer op, en dan was het: *Sa, mannen gelijk op!* Dan tilde een man of zes hem regelregt van den grond, zette hem op hunne schouders, en droeg hem zoo het front van het leger langs, roepende dat *deze* de man was, dien de vergadering tot Opperbevelhebber over het heir verkozen had; en zoo gingen ze met hem het geheele leger door, opdat ieder Batavier hem wel naauwkeurig zou kunnen bezien, om hem, als ze hem eens tegenkwamen, behoorlijk te kennen en te eerbiedigen.

Hunne wijze van oorlogvoeren was ook eenigzins bijzonder; want ze vochten met gesloten gelederen, bij eenige honderden in een peloton, dat van achteren zeer breed was en van voren smal en spits in een punt toeliep, en door de *Romeinen* — met wien ze een langen oorlog gevoerd hebben, — *cuneus*, dat is wigge of beitel, genoemd werd. Van voren en op de zijden waren de manschappen met frameën, eene soort van spiessen, gewapend; de achtersten hadden slingers, waaruit ze zware steenen wierpen: terwijl de middelsten eene hagelbui van pijlen op de vijanden schoten. In het midden van die bende waren de veldteekendragers geplaatst: die hadden dus wel vooreerst geen nood, maar hadden het zeer benaauwd, gelijk ge wel denken kunt; want al de overigen drongen hen met zoo'n geweld op het lijf, dat ze geen moeite behoefden te doen om in orde te marcheren, want ze werden meer voortgedragen, dan dat ze wel op den grond liepen. Zoo kwamen ze dan, met een groot geschreeuw, op de slagorden der vijanden indringen: achter hen volgden de ruiters, die oppasten, dat er geen een regtsomkeert maakte; en daarachter stond de wagenburgt, dat was een heele rij van wagens, waarop ze hunne vrouwen en kinderen, die ze overal meêvoerden, zoo lang plaatsten, om uit de beenen te zijn en geen ongeluk te krijgen. Deze zaten terwijl op hun gemak hunne mannen braaf aan te hitsen, en die bij geval aan den loop wilde gaan, zoo uit te schelden en uit te jouwen, dat zijn vlugt weldra bemerkt werd, zoo dat niemand het durfde wagen, om eens een slippertje te maken; want dat goed zat op te passen als een vink. Zoo dat ze al vrij wat in den oorlog konden uitvoeren; want ze lieten maar vallen wat er viel, en het was maar altijd: vooruit is de weg. En zoo hun een rivier of een ander water voor den boeg kwam, o daar zwommen ze, met paard met al, over, als katten: dat kon hen geen natie ter wereld verbeteren: daarom verkregen ze ook den roem van de beste krijgslieden van heel het noordelijk gedeelte van *Europa* te zijn; waarom de *Romeinen* hen ook, na dat ze een langen en zwaren oorlog met hen gevoerd hadden, tot hunne vrienden en bondgenooten aannamen, en in vele gevaarlijke ondernemingen bezigden, terwijl zij hen ook tot eigen lijfschutbenden hunner keizers verkozen.

(A. FOKKE Sz.)

(*) Zie ons No. 22.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Het gekoperd tweedeks Fregatschip Wilhelmina Maria, Kapt. J. C. Atkes. — Adres bij J. L. Gelièe. Sluit 25 Maart.

Het gekoperd Brikschip Astrea, Kapt. J. A. de Lang. — Adres bij J. L. Gelièe. — Sluit 20 Maart.

Het gekoperd tweedeks Barkschip Suriname, Kapt. Reindert van der Mei. — Adres bij J. L. Gelièe. Sluit 1 April.

Het driemast gekoperd Galjootschip Wilhelmina, Kapt. Johann Nielsen Klint. — Adres bij C. L. Leijsner. Sluit ultimo dezer.

Het Nederlandsch Kofschip Allersma, Kapt. R. W. Vos. — Adres bij J. M. Samson. — Sluit ultimo dezer.

NAAR ROTTERDAM.

Het Nederlandsch Kofschip de jonge Jan, Kapt. F. Guijt. — Adres bij J. M. Samson.

Stand der Maan.

4	*MAART*	NIEUWE MAAN.
10	»	EERSTE KWARTIER.
18	»	VOLLE MAAN.
26	»	LAATSTE KWARTIER.

Watergetijen.

	Hoog Water.	Laag Water.
18 WOENSDAG.	's morgens 6-00	's avonds 12-00
19 DONDERDAG.	» 6-45	» 12-45
20 VRIJDAG.	» 7-30	» 1-30
21 ZATURDAG.	» 8-15	» 2-15

GEDRUKT BIJ GEZUSTERS SERRES,